

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3477/11.06.2025

Biroul permanent al Senatului

Bp. 183, 23.06.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea
drepturilor copilului (b183/27.05.2025)

Biroul permanent al Senatului

234, 2.09.2025

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (b183/27.05.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 11.06.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- în esență, art.84 propune completarea textului cu un nou alineat, alin.(6), prin care se introduc sancțiuni penale pentru nerespectarea obligațiilor de la alin.(3) și (4) din cuprinsul aceluiași alineat. Astfel, părinții minorului care a săvârșit infracțiuni și nu participă la ședințele de consiliere psihologică sunt sancționați penal cu închisoarea de la 1 la 3 ani, respectiv copilul care nu participă la sesiunile de consiliere psihologică este sancționat penal pentru infracțiunea de nerespectare a unei hotărâri

judecătorești. Apreciem că pedepsele propuse sunt în mod evident disproporționate față de pericolul social al faptei, întrucât:

- nu se ține cont de gravitatea faptei minorului, pedeapsa privind refuzul de participare la sesiunea de consiliere a părintelui poate depăși posibila pedeapsă ce ar fi fost aplicată în situația faptei dacă aceasta nu ar fi fost săvârșită de un minor;
 - nu se iau în considerare motivele care ar putea împiedica părintele să participe la astfel de ședințe sau gradul de vinovăție;
 - nu se iau în considerare consecințele pentru minor a aplicării pedepsei privative de libertate pentru părinte într-o atare ipoteză, consecințele putând fi mult mai grave asupra dezvoltării psihologice a minorului.
- art. 86 propune ca plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidențial specializat să fie dispus și în toate cazurile în care acesta a săvârșit o faptă cu violență, adică inclusiv (spre exemplu) în cazul infracțiunii de lovire, care poate fi sancționată doar cu amendă penală. Apreciem că, și în această a doua situație, sancțiunea dispusă pentru minor este disproporționată raportat la gradul de vinovăție. Efectul aplicării unei astfel de pedepse poate fi complet opus față de ceea ce legiuitorul își dorește a reglementa, internarea minorului într-un centru de plasament și scoaterea sa de sub tutela părinților putând afecta dezvoltarea psihologică a minorului.
 - termenul „*părinții*” utilizat în textul inițiativei legislative exclude persoanele care pot fi responsabile de copil în mod real în acel moment. Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, menționează, pentru a nu exclude spețe, sintagma „*părinți sau, după caz, alți reprezentanți legali ai copilului*”. Fiind vorba despre instituirea pedepsei cu închisoare, este absolut necesară precizarea tuturor spețelor care pot apărea, pentru a se cunoaște cine va fi făcut responsabil conform legii. Or, din textul propunerii nu se înțelege dacă „*părinții*” înseamnă:
 - un părinte sau ambii (cu referință la participarea la consiliere, dar și la pedeapsă dacă nu participă). În cazul în care familia mai are și alți copii, reglementarea este neclară, neprecizând dacă aceștia rămân fără ambii părinți sau părinții decid cine va exercita pedeapsa cu închisoarea pentru faptul că unul sau ambii nu au participat la programele speciale de consiliere psihologică;
 - în caz de divorț, răspunde părintele care deține tutela.
 - în plus, nu se precizează câte ședințe de consiliere psihologică nefrecventate atrage consecința asupra părinților, nu sunt prevăzute situațiile medicale care ar putea conduce la imposibilitatea participării, nu se reglementează conflictul care apare între

măsurile propuse și prevederile art. 16 - Principiul informării și obținerii consimțământului prealabil din Codul Deontologic al psihologului, care este parte integrantă din Hotărârea nr. 4/2013 pentru modificarea Hotărârii Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România, în sensul că părinții sunt obligați să participe la consiliere;

- având în vedere pedeapsa, în situația unui părinte sau a ambilor care nu pot efectiv să participe la programele de consiliere psihologică (din motive independente de ei), pentru a nu risca închisoarea e posibil ca aceștia să decidă să renunțe la drepturile părintești, caz în care consecința va fi mult mai gravă la nivelul copilului;
- cu privire la introducerea obligației pentru DGASPC de înființare cel puțin a unui centru rezidențial specializat de consiliere și reintegrare socială a copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal, remarcăm că nu sunt precizate resursele financiare necesare, termenul de punere în aplicare și măsurile care vor fi luate în cazul nerespectării acestei obligații;
- proiectul legislativ menționează o durată de *"găzduire pe o perioadă de până la 2 ani, fără posibilitatea de prelungire"* pentru copilul care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal, însă nu menționează ce se întâmplă după acest interval cu copilul dacă acesta are vârsta mai mică de 18 ani;
- în situații precum cele prezentate în expunerea de motive, este esențial să se acorde prioritate măsurilor de prevenire, care pot reduce semnificativ riscul ca minorii să ajungă să comită fapte penale, în loc să se intervină doar după producerea acestora;
- propunerea referitoare la înființarea de servicii rezidențiale contravine principiilor dezinstituționalizării, care a fost asumată de statul roman atât la nivel național, cât și la nivel internațional;
- menționăm că a fost avută în vedere introducerea la finanțare a centrelor regionale destinate acestei categorii de copii în Acordul de Parteneriat 2021 - 2027, însă propunerea nu a fost acceptată de Comisia Europeană și a fost transformată într-o linie de finanțare dedicată înființării centrelor de zi pentru copiii cu tulburări de comportament, pentru care există, în prezent, un apel de proiecte deschis. O soluție ar putea fi colaborarea cu serviciile de probațiune, și nu înființarea de servicii rezidențiale destinate copilului care săvârșeste fapte penale;
- de asemenea, Comitetul ONU pentru Convenția pentru drepturile copilului a recomandat României adoptarea următoarelor măsuri:
 - continuarea promovării eficiente a măsurilor non-judiciare, precum devierea și medierea, pentru copiii suspectați, acuzați sau recunoscuți ca fiind în conflict cu legea penală și, ori de câte ori este posibil, utilizarea pedepselor

neprivative de libertate, cum ar fi probațiunea sau munca în folosul comunității;

- asigurarea accesului acestor copii la servicii de sănătate și sprijin psihosocial;
- consolidarea serviciilor de reintegrare în comunitate și asigurarea informării copiilor cu privire la aceste servicii.

**Președinte,
Sterică FUDULEA**

